

Praf de stele. Culegere de astrologie
Copyright © 2018 Valeriu Pănoiu

Copyright © 2018 EDITURA FOR YOU

Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin Editurii For You. Reproducerea integrală sau parțială, sub orice formă, a textului din această carte este posibilă numai cu acordul prealabil al Editurii For You.

Redactare: Ana-Maria Datcu
DTP: Anca Șerbu
Design copertă: Andrea Nastac

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Pănoiu, Valeriu
Praf de stele: culegere de astrologie / Valeriu Pănoiu - București:
For You, 2018
ISBN 978-606-639-225-9
133.52

EDITURA FOR YOU

Tel./fax: 021/665.62.23
Mobil: 0724.212.695; 0724.212.691
E-mail: comenzi@editura-foryou.ro
Website: www.editura-foryou.ro
Facebook: Editura-For-You
Instagram: @edituraforyou/
Twitter: @EdituraForYou

Printed in Romania ISBN 978-606-639-225-9

VALERIU PĂNOIU

Praf de stele

Tuturor celor care au crezut în mine
Tuturor celor care cred în ei
CULEGERE
DE ASTROLOGIE

Editura For You
București

Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1995

Cartea lui Enoh, Editura Herald, București, 2010

Revista de astrologie AstroGlob, nr. 1-18, iunie 2011 – decembrie 2012

Resurse online:

Dykes, Benjamin, *Happiness in Medieval Astrology*,
www.skyscript.co.uk

Hand, Robert, *The History of Astrology: Another View*,
www.astro.com

www.astrele.ro

www.astrocafe.ro

www.astrotheme.com / www.astrotheme.fr

www.brittanica.com

http://www.projecthindsight.com

http://valeriupanoiu.blogspot.ro/www.valeriupanoiu.ro

www.renaissanceastrology.com

Cuprins

Prolog7

Capitolul 1: Istoria astrologiei

1.1. Astrologia în istoria lumii9

1.2. Dosare medievale.....32

1.3. Magi, magie și creștinism.....43

Capitolul 2: Astrologia ca limbaj

2.1. Introducere în astro-lingvistică63

2.2. Astrologia ca limbaj terapeutic.....71

2.2.1. Crucea iertării în astrogramă.....71

2.2.2. Leacuri de băgat mințile în cap76

2.2.3. Cum ne îmbolnăvim? O perspectivă astrologică ..78

2.3. Astrologia ca limbaj al iubirii87

2.3.1. Astrologie yin-yang. De ce vor femeile
bărbați puternici?.....87

2.3.2. Cum ținem aprinsă flacăra în cuplu?.....92

2.3.3. Inima zodiilor. Anomaliile genetice
în astrologie.....101

2.4. Astrologia ca limbaj social

2.4.1. Planeta ia viteză și prinde aripi:
criza relațiilor și a familiei.....105

2.4.2. Schimbarea la față a lumii!
Planetele grele în acțiune.....109

2.4.3. Apocalypso! Pluto în Capricorn
și sfârșitul lumii.....112

2.4.4. Astrologie apocaliptică118

2.4.5. Neptun în Pești bagă astrologia
cu capul la fund121

Capitolul 3: Limbajul astrologic

3.1. Eseuri despre zodii125

3.2. Zodiile între succes și eșec153

3.3. Educație astrologică	158
3.4. Planetele personale interpretate	170
3.4.1. Luna	171
3.4.2. Mercur	186
3.4.3. Venus	203
3.4.4. Marte	217

Capitolul 4: Umor astrologic

4.1. Ce-și spun zodiile când se privesc în oglindă?	231
4.2. Sărutul zodiilor	235
4.3. Ce ne enervează la zodia ta?	239
4.4. Slăbiciunile zodiilor	243
4.5. Zodiile în criză	250
4.6. Cadouri speciale pentru zodii	256
4.7. Ce împrumută fiecare zodie de la vecini?	260
4.8. Zodiile care te îngroapă, zodiile care te dezgroapă	268

Capitolul 5: Astrologia și ritmurile vieții

5.1. Calendarul astrologic lunar	273
5.2. Nunta cosmică anuală	284
5.3. Puterea vindecătoare a Eclipselor	287

Capitolul 6: Controverse, prejudecăți, tabu

6.1. Unde e dragostea și unde e sexul?	291
6.2. Polenizare, infidelitate și fertilitate în astrologie	295
6.3. Cum ne mințim singuri cu astrologia!	
Jupiter, vânzătorul de gogoși	298
6.4. Ce NU face Mercur retrograd	300
6.5. Îndreptar pentru terapeuți și astrologi	303
Mulțumiri	311
Bibliografie selectivă	313

Bucuria lecturii nu se oprește aici! Iată și alte titluri apărute la Editura For You:

- Leo Angart • *Să ne îmbunătățim vederea în mod natural, ușor, eficient și cu rezultate rapide*
- Elena Anghel-Stănilă • *Psihologia educației pe tot parcursul vieții, pentru specialiști și adulți interesați de propria lor dezvoltare*
- Bjorn Aris • *Calea japoneză a sabiei. Arta marțială a afacerilor*
- Bernie Ashman • *Semne zodiacale și vieți trecute*
- P.M.H. Atwater • *Copiii cei noi și experiențele din preajma morții*
- Ron Baker • *O lume în curs de vindecare.*
- Georgiana Bărbulescu • *Dicționar român-portughez*
- Dawn Braumann Brunke • *Vocile animalelor*
- Gabrielle Bernstein • *Dependent de Spirit • Se pot produce miracole*
• *Miracole acum.*
- Irina Binder • *Fluturi, vol. I-III • Insomnii*
- Gregg Braden • *Matricea divină • Vindecarea spontană a credinței*
• *Punctul de cotitură • Efectul ISAlA*
• *Secretele pierdute ale rugăciunii*
- Sylvia Browne • *Călătorul mistic*
- Elizabeth Burton Scott • *Miracolul vindecării copilului meu*
- Adrian Butash • *Binecuvântează această hrană*
- Cheryl Canfield • *Vindecarea profundă*
- Jack Canfield, Pamela Bruner • *Tehnica de vindecare prin tapping*
- Lee Carroll • *Drumul spre acasă • Copiii indigo, zece ani mai târziu*
• *Kryon. Un studiu ezoteric despre măiestria interioară*
- Sonia Choquette • *În drum spre casă*
- Deepak Chopra • *De ce râde Dumnezeu? • Viață după moarte*
• *Putere, libertate și grație divină • Vindecarea sufletului de frică și suferință • Rețeta fericirii supreme*
- Alan Cohen • *Ne e suficient • „Curs de Miracole” pe înțelesul tuturor*
• *O porție zilnică de înțelepciune, 2 vol.*
- Sotirios Crotos • *Ucenicul lui Iisus Hristos*
- Augusto Cury • *Copii străluciți, elevi fascinanți • Părinți străluciți, profesori fascinanți • Miști sclipitoare, miști antrenate și Fii propriul tău lider • Maria, cea mai strălucită educatoare din istorie • Codul inteligenței • Eliberează-te din temnița emoțională • Fascinantă construcție a eului • Femei inteligente, relații sănătoase*
- John F. Demartini • *Cele 7 comori lăuntrice • Inima iubirii*
- Jim Dincalci • *Cum să ierți atunci când nu poți*
- Ken Druck • *Regulile Reale ale vieții*
- Suzanne Scurlock-Durana • *Prezența corporală deplină*
- Paul Elder • *Ochii unui înger*
- Editura For You • *Alege să devii. Caiet de lucru pentru dezvoltare personală*
- John J. Falone • *Frecvența geniu*

PROLOG

Universul ar fi luat naștere acum 14 miliarde de ani în urma unei explozii denumite „Big Bang”. Stelele care s-au format au explodat la rândul lor, împrăștiind particule de materie în întregul spațiu cosmic. Acum 4,5 miliarde de ani, în partea noastră de galaxie particulele din spațiu au început să se ciocnească și să dea naștere Soarelui și întregului nostru sistem solar, ce conține planeta pe care o numim „acasă”. Științific, viața pe Pământ își are originile în praful provenit din inima stelelor. Oxigenul, hidrogenul și carbonul, cele 3 elemente chimice principale din corpul nostru, se aflau în miezul fierbinte al stelelor care au explodat.

Aflat în vizită la una dintre cele mai frumoase biserici din România, am făcut cunoștință cu preotul, care, aflând că practic astrologia, și-a luminat chipul și glasul exclamând: „Ce frumos! Nu suntem cu toții praf de stele?!” Într-o singură propoziție, preotul cu mare har, absolvent al unei facultăți tehnice înainte de a fi împins către teologie de către propriul destin, a plasat astrologia în inima disputei ireconciliabile în anumite stadii ale civilizației umane dintre știință și religie. Astrologia traduce locul Omului în Creația lui Dumnezeu identificând frecvențele și corespondențele cu tot ceea ce există în Universul fizic. Astrologia decodifică misterul Creației în energiile puse în mișcare de forțele planetare, cu care tot ceea ce există este înrudit la origine. În sinteza sa, astrologia recunoaște și studiază ADN-ul uman ca o oglindire a ADN-ului cosmic. Căci tot ceea ce există în Om există și în Univers, iar tot ce există în Univers există în Om. *Cosmosul mare* comunică permanent cu *cosmosul mic*, după cum ne confirmă și fizica cuantică prin teoria fractalilor.

La 2000 de ani după nașterea lui Iisus Hristos, astrologia își reia locul de călăuză, reabilitându-se pe fondul unei

deschideri spirituale fără precedent în trecutul apropiat. De-a lungul timpului, validată și apoi discreditată prin comercializarea excesivă, condamnată ca erezie de către Biserică și folosită dintotdeauna ca instrument de către oamenii aflați la putere, astrologia rămâne *regina științelor ezoterice*. Bancherul american J.P. Morgan (1837–1913) i-a stabilit valoarea și cota de piață în termenii economici care guvernează societatea modernă de consum: „Milionarii nu au astrologi, dar miliardarii au!”

Locul astrologiei fiind, așadar, stabilit în economia globală, mai rămâne să-l atribui și eu subiectiv în economia propriei vieți. În luna februarie 2018 s-au împlinit 10 ani de când practic astrologia la nivel profesionist, oficial, pe care o studiez, de altfel, de prin 1995. Această carte este un mozaic format din cele mai reprezentative texte scrise în răstimpul acestui deceniu, grupate în cele mai dragi mie direcții de cercetare astrologică. Materialele au apărut fie în presa scrisă, fie, predominant, în mediul online. Ele au fost editate astfel încât să păstreze informația de interes și aplicabilitate cu caracter universal valabil. Colajul de texte s-a ordonat singur pe măsură ce selecția a prins cheag și personalitate, curgând într-un puzzle a cărui construcție a înaintat spre un tot unitar.

Rolul astrologiei în istoria civilizației umane a reprezentat pentru mine o fascinație și o provocare, întrucât documentarea a presupus o muncă de reconstituire a unor informații culese pe filiera limbii engleze din surse preponderent online. Să spunem că această parte a cărții este o contribuție originală în spațiul românesc prin munca de cercetare. Restul materialelor, dedicate interpretărilor astrologice, își respectă originalitatea prin darul scrisului, prin stil și prin canalul de transmitere și receptare a informației: intuiția. Adică prin toate motivele de recunoștință pe care le am în fiecare clipă ca astrolog din partea unicei surse posibile: *grația divină*. Deci nu este nimic de la mine. Totul este prin mine. Eu sunt doar un mesager.

Al tău,
Valeriu Pănoiu

1

ISTORIA ASTROLOGIEI

1.1. Astrologia în istoria lumii

Moștenirea civilizației sumero-babiloniene

În cartea anterioară, *Astrologia de la Cer la Pământ*¹, am stabilit deja că primele urme ale astrologiei au fost identificate acum 5000 de ani. De asemenea, am delimitat și zona geografică unde s-a născut acest limbaj al cunoașterii, inițial ca formă de comunicare între Dumnezeu și om: Mesopotamia. În funcție de civilizațiile care s-au perindat de-a lungul timpului în spațiul dintre fluviile Tigru și Eufrat, istoria a conservat termenul „cultură și civilizație sumero-babiloniană”.

Îmblânzirea timpului: calendarul și efemeridele

Aritmetica și geometria au deschis drumul astronomiei, care le-a oferit astrologilor babilonieni instrumentele de lucru, uneltele *tehnice*. Simbolurile și metodele de interpretare au apărut prin inspirație, revelație, dar în special prin observarea constantă a dinamicii corpurilor astrale. De câte ori se producea o configurație astronomică, era de așteptat pe Pământ un anumit tip de evenimente.

În a doua jumătate a mileniului I î.Hr., babilonienii au reușit performanța de a elabora un *calendar anual* ce cuprindea răsăritul și apusul Soarelui, fazele Lunii și orice

¹ Publicată de Editura For You. (n. red.)

eveniment astronomic demn de a fi consemnat. Solstițiile și echinoctiile își aveau și ele locul în calendar.

Tot de la babilonieni vine și săptămâna de 7 zile, ele primind numele celor mai apropiate astre: Soarele, Luna și cele 5 planete cunoscute încă din acea vreme. Fiecare purta numele unei zeități: Soarele-Șamaș, Luna-Sin, Jupiter-Marduk, Venus-Iștar, Saturn-Ninurta (sau Ninib), Mercur-Nabu (sau Nebo) și Marte-Nergal.

Pe baza observațiilor astronomice, astrologii babilonieni au stabilit că Berbecul este prima zodie. La baza acestei constatări a stat echinoctiul de primăvară. În mișcarea sa în jurul Soarelui, axa Pământului se înclină. De două ori pe an, ecuatorul Pământului se aliniază cu centrul Soarelui, o dată primăvara și a doua oară toamna. Pe vremea când babilonienii au făcut determinările, în timpul echinoctiului de primăvară, la momentul când Soarele nu mai era înclinat în nicio parte față de propria axă, Soarele se afla în dreptul constelației Berbecului.

Practic, babilonienii au identificat *Era Berbecului*. Ulterior, avea să înceapă *Era Peștilor*, pentru că punctul vernal (în care planul ecuatorului terestru intersectează planul eclipticii) s-a deplasat în zodia Pești. În mileniul III, suntem pe cale să intrăm în *Era Vărsătorului*, dar Berbecul rămâne, conform tradiției astrologice și ritmurilor anului, deschizătorul zodiacului. Iar babilonienii, deschizători de drumuri și ei, nu s-au dezmințit. Urmărind deplasarea Soarelui pe cer, luând Pământul ca punct de referință, ei au trasat și cele 12 case astrologice. Ele se înșiră în sens invers acelor de ceasornic, începând de la Răsărit (deci de la Ascendent).

Sistemul astrologic babilonian a fost preluat și îmbunătățit de caldeeni, o populație care a migrat în sudul Mesopotamiei prin secolul X î.Hr. și care avea să cucerească definitiv Babilonul în anul 620 î.Hr. Caldeenii au pus la punct un sistem astrologic perfect articulat. După ei, *ordinea planetelor* era următoarea: Saturn, Jupiter, Marte, Soare,

Venus, Mercur, Lună. Ordinea planetelor a stat la baza determinării *orelor planetare*, cu care aveau să lucreze pentru prima oară tot continuatorii tradiției astrologice sumero-babiloniene.

O altă contribuție majoră a babilonienilor a fost *elaborarea unor ample tabele de efemeride*, adică a tabelelor ce indică poziția astrelor și deplasarea lor în timp. Odată cu efemeridele, astrologii au avut acces la pozițiile zilnice ale planetelor și au putut calcula aspectele dintre ele. Conjuncțiile și opozițiile erau ușor de identificat și de localizat în timp. Primele efemeride aparținând astronomilor și astrologilor babilonieni, părinții astrologiei europene, clasice, așa cum o cunoaștem noi, datează din mileniul I î.Hr. Ele sunt de fapt niște cataloage în scriere cuneiformă ce conțin liste de constelații, stele și planete.

Efemeridele sunt cel mai important instrument de lucru al astrologului. Ele sunt tabele în care sunt însemnate pozițiile planetelor în zodii la o anumită dată. Ca să știm în ce zodie se afla planeta Marte la nașterea cuiva, ne uităm în tabelul cu efemeride pentru data respectivă. Dacă vrem să vedem prin ce zodie se află în tranzit Luna în ziua curentă, facem același demers. De menționat, însă, că cele mai vechi tabele de efemeride înregistrate aparțin astrologiei vedice (mileniul III î.Hr.). *Panchāngam* este denumirea unui almanah astrologic hindus, iar cel mai vechi dintre ele a fost întocmit în mileniul II î.Hr. Documentul este reprezentativ pentru *Jyotisha*, sistemul cosmologic tradițional hindus, ce înglobează astronomia și astrologia. Ulterior, în secolul II d.Hr., Claudius Ptolemeu (90–168 d.Hr.), părintele astrologiei moderne, redactează cel mai complex tratat astronomic al Antichității, sub numele *Almagest*. Lucrarea este și un catalog al stelelor, ce înregistrează și 48 de constelații. Opera lui Ptolemeu se bazează pe observațiile unui alt astronom, Hipparchus (circa 190–120 î.Hr.), celebru pentru descoperirea precesiei echinoctiilor și considerat părintele trigonometriei.

Din Evul Mediu, însă, în Europa au circulat îndeosebi cataloagele stelelor ajunse în Spania pe filieră arabă. În secolul VIII, lui Ibrāhīm al-Fazārī, astronom musulman de origine persană, califul Bagdadului i-a cerut traducerea textelor astronomice indiene. Lucrarea sa, intitulată pe scurt *Zij*, a fost definitivată prin anul 750. Pe lângă însemnările astronomice, traducerea respectivă a servit se pare drept vehicul prin care sistemul numeric hindus a trecut din India în lumea islamică. În secolul IX, Muḥammad ibn Mūsā al-Khwārizmī (circa 780–850), unul din cei mai faimoși astronomi și matematicieni arabi, produce și el un vast material de cartografiere a cerului, botezat tot cu numele *Zij*.

Un grup de astronomi spanioli compilează în secolul al XII-lea o serie de tabele astronomice după *Zij*, catalogul arab. Lucrarea vede lumina zilei în jurul anului 1080 și este denumită *Tabelele de la Toledo*, după locul unde a fost redactată. Ulterior, Gerard de Cremona (1114–1187) traduce și adăugește *Tabelele de la Toledo*, alcătuind cea mai complexă compilație din Europa acelei vremi despre mișcarea Soarelui, Lunii, planetelor și anumitor stele fixe. 100 de ani mai târziu apar în Spania *Tabelele Alfonsine*, cu scopul de a corecta erorile de calcul din *Tabelele de la Toledo*. Numele acestor efemeride a fost dat în onoarea regelui Alfons al X-lea al Castiliei, care a sponsorizat lucrarea. Compilația a fost realizată tot în orașul Toledo. *Tabelele Alfonsine* conțin date astronomice valabile începând cu 1 ianuarie 1252, data încoronării regelui.

Zestrea astrologică sumero-babiloniană, scurt inventar: planetele, diviziunea timpului, săptămâna de 7 zile, calendarul, efemeridele, zodiacul, ordinea zodiilor, casele astrologice, orele planetare.

Biblia despre întâia cădere a astrologiei

În timp, limbajul astrologilor caldeeni a devenit însă simplist și consta în generalizări care adesea erau speculații teoretice fără valabilitate practică. În terminologia standard, iată cum erau tălmăcite câteva zodii: „Dacă un copil se naște în Taur, va fi izolat, însă fii și fiicele sale vor avea parte de prosperitate“, „Semnul Leului arată că omul va îmbătrâni, va fi bogat sau că dușmanul personal va fi înfrânt“, „Cel din Balanță o să aibă o viață prielnică și o să moară la 40 de ani“. Cum să nu se înfioare cineva născut în zodia Balanței care solicită un horoscop la vârsta de 39 de ani și află că mai are un an de trăit?

Spiritul comercial a înrobit secole întregi de erudiție. Nu e de mirare că termenul „caldeean“ ajunsese sinonim cu „ghicitor“ sau „șarlatan“. O întreagă populație avea să fie astfel anatimizată. Noblețea unei căi de comunicare cu divinul a încăput pe mâinile speculanților dornici de câștiguri facile.

Profetul Isaia a anticipat prăbușirea civilizației caldeene, sub povara proastei reputații și a deserviciilor generațiilor care au promovat amatorismul și valorile negative:

„Coboară-te și șezi în țărână, fecioară, fiica Babilonului; șezi pe pământ, fără scaun de domnie, fiica haldeilor; căci nu te vor mai numi subțirică și plăcută. [...] Nenorocirea va veni peste tine fără să-i vezi zorile; urgia va cădea peste tine fără s-o poți împăca; și deodată va veni peste tine prăpădul pe neașteptate. Vino, dar, cu descântecetele tale și cu mulțimea vrăjitoriiilor tale, cărora ți-ai închinat munca din tinerețe; poate că vei putea să tragi vreun folos din ele, poate că vei izbuti. Te-ai obosit tot întrebând; să se scoale dar și să te scape cei ce împart cerul, care pândesc stelele, care vestesc, după lunile noi, ce are să ți se întâmple! Iată-i, au

ajuns ca miriștea pe care o arde focul și nu-și vor scăpa viața din flăcări: căci nu va fi ca un cărbune la care se încălzește cineva, nici un foc la care stă. Așa va fi soarta acelor pe care te oboseai să-i întrebi. Și cei cu care ai făcut negoț din tinerețea ta se vor risipi fiecare într-o parte: și nu va fi nimeni care să-ți vină în ajutor.”

Biblia, *Isaia*, 47

Din fericire, refugiarea în ezoterism a permis conservarea esenței și măreției astrologiei. Din Mesopotamia, limbajul astrologic s-a propagat la greci și la egipteni.

Egiptenii, precursorii grecilor

După faza de dizgrație în care a căzut astrologia ca urmare a comercializării excesive de către caldeeni, cunoașterea astrologică a fost rezervată inițiaților, accesul publicului larg fiind restricționat. Această etapă ezoterică de regenerare a fost necesară pentru conservarea miezului autentic al astrologiei, dar și pentru refacerea credibilității astrologilor.

Astronomie fără astrologie

Deși egiptenii observau și înregistrau fenomenele cerești de mai bine de 3 000 de ani, spre deosebire de mesopotamieni ei nu luau în calcul influența planetelor și a constelațiilor asupra vieții oamenilor. Preoții astronomi egipteni cunoșteau prea bine fazele Lunii, unele constelații (Orion, de pildă) sau stele (cum ar fi Sirius). Mișcarea planetelor era și ea consemnată în papirusuri. Gradul avansat de cunoaștere a ciclurilor cosmice și a ritmurilor naturale este evident din modul în care egiptenii au luat în stăpânire timpul. Ei au fost cei care au împărțit anul în 365 de zile și ziua în 24 de ore.

Grecii și romanii aveau un respect profund față de gradul avansat de cunoaștere al egiptenilor. Poate de aici, în mod eronat, ei au ajuns inițial să considere că știința astrelor a luat naștere pe Valea Nilului. Egiptenii, însă, nu au

depășit mult timp statutul de teoreticieni, de astronomi, fără să vadă în mișcarea astrelor mesajele Divinității (ca în cazul mesopotamienilor).

Cu toate acestea, măsurătorile egiptenilor aveau să găsească aplicații în astrologie. Ciclul diurn/nocturn a fost luat în calcul în urma fragmentării de către egipteni a celor 24 de ore ale zilei în 12 diurne și 12 nocturne (ca fapt divers, instrumentul folosit era clepsidra). Ulterior, astrologii aveau să atribuie o importanță deosebită poziției Soarelui deasupra sau dedesubtul orizontului, atribuindu-le și planetelor domiciliu diurne sau nocturne. O altă contribuție (de asemenea teoretică) adusă de egipteni este menționarea decanilor și împărțirea eclipticii în 36 de unități. Influența decanilor avea să-i cucerească pe astrologii practicanți, iar utilitatea metodei este validă chiar și astăzi.

Un astrolog între două lumi

După cucerirea Egiptului (în 332 î.Hr.) de către Alexandru cel Mare (care avea să își afle sfârșitul în... Babilon, acolo unde se născuse astrologia), conștiința colectivă devine mult mai permeabilă și receptivă la sursa astrologică de cunoaștere. Unificarea teritorială realizată de marele cuceritor macedonean a facilitat interferențele culturale, prin urmare diferitele forme ale cunoașterii au circulat mai ușor din Babilon (asimilat atunci de Imperiul Persan) până în Egipt, trecând prin Grecia.

Astfel că, spun autorii vechi (Fimicus Maternus, Vitruvius), prin 275 î.Hr. s-ar fi instalat în insula Kos din sudul Greciei (aflată atunci în sfera de influență egipteană) un astrolog babilonian pe nume Berosus (sau Berossus), care a scris un vast tratat de istorie a Babilonului, dar și un corpus de texte astrologice. Din păcate, din ultimele nu s-a păstrat niciun fragment, însă istoricii antici (Pliniu cel Bătrân, printre alții) îl citează deseori ca sursă. În insula Kos, Berosus, preot la origine (!), ar fi întemeiat o vestită școală

de astrologie, stabilind o punte între cunoașterea mesopotamienilor și credințele egiptenilor și grecilor. Învățătura lui s-a propagat în tot bazinul mediteraneean.

Astrologia elenistică

Cea mai înaltă formă de rafinament astrologic a fost atinsă în Antichitate în perioada elenistică, ce corespunde expansiunii civilizației grecești în rândul populațiilor cucerite sub domnia lui Alexandru cel Mare (356–323 î.Hr.). Istoric, epoca se întinde de la moartea lui Alexandru cel Mare (Macedon), 323 î.Hr., până la victoria romanilor în Bătălia de la Actium asupra egiptenilor, care a consfințit sfârșitul Dinastiei Ptolemeice odată cu sinuciderea reginei Cleopatra, în anul 31 î.Hr. În terminologie elenistică, horoscopul nu era sinonim cu interpretarea unei hărți, așa cum se întâmplă astăzi. Horoscopul desemna însăși harta, diagrama ce conținea pozițiile Soarelui, Lunii, ascendentului, planetelor și, desigur, aspectele dintre ele. Etimologic, *horoscop* derivă din *horo* („oră”) și *skopos* („cel care privește”). Anticii puneau de astfel semnul de egalitate între *ascendent* și *horoscop*.

Credibilitatea astrologiei ca disciplină a cunoașterii a fost girată de Claudius Ptolemeu (circa 90 – circa 168 d.Hr.), primul autor al unei compilații de texte astrologice, în calitate sa de supremă autoritate științifică a vremii sale. El este autorul unei lucrări impresionante de geografie (intitulată chiar *Geografia*), dar și al celui mai cuprinzător tratat de astronomie din întreaga Antichitate, *Almagest*. Ptolemeu afirma că s-a bazat pe observațiile predecesorilor săi, însă este evidentă metoda personală de prelucrare a datelor. Ptolemeu a întocmit tabele unde erau notate pozițiile trecute și viitoare ale Soarelui, Lunii și planetelor, răsăritul și apusul stelelor, eclipsele de Soare și de Lună. *Almagest* conține și un catalog al stelelor, similar cu cel realizat anterior de Hiparh.

Hiparh (Hipparchus) (circa 190–120 î.Hr.) este considerat cel mai mare astronom al Antichității, fiind autorul primului model al mișcării Soare-Lună, de o acuratețe impresionantă. Tehnica lui s-a sprijinit pe observațiile astronomice moștenite de la babilonieni. Dar poate cea mai mare descoperire a lui Hiparh a fost precesia echinoctiilor (deplasarea retrogradă a punctelor echinoctiale de-a lungul eclipticii), fenomen pe care el l-a observat și care avea să fie explicat abia în secolul al XIX-lea.

Revenind la Ptolemeu, cel care îl reabilitează pe Hiparh la adevărata sa valoare, *Almagest* prezintă și un inventar de 48 de constelații, cu mențiunea că e vorba despre constelații vizibile doar din emisfera nordică, percepția asupra cerului fiind astfel limitată de zona unde s-au efectuat observațiile. Desigur, modelul astronomic al lui Ptolemeu era cel geocentric (Pământul în centrul Universului) și a rămas valabil până la Copernic (secolul al XVI-lea), în ciuda faptului că un alt astronom și matematician grec din vechime, Aristarh din Samos (310–230 î.Hr.), a susținut că Pământul se rotește în jurul Soarelui încă din secolul III î.Hr.

Biblioteca de astrologie elenistică

Din era elenistică ni s-au transmis într-o formă și în niște dimensiuni consistente patru tratate generale de astrologie. Unul singur este scris în latină, *Mathesis* al lui Firmicus Maternus, celelalte trei fiind în greacă: *Tetrabiblos* (al lui Ptolemeu), *Antologia* lui Vettius Valens și *Apotelesmatika* de Hephaistio. Au supraviețuit, de asemenea, pasaje dintr-o lucrare amplă a lui Dorotheus din Sidon, al cărei conținut original a fost însă deformat pe alocuri de traducerea arabă. Toate titlurile menționate până aici au o doctrină comună și o linie unitară de abordare a astrologiei.

O viziune mai aparte are Marcus Manilius în *Astronomica*, unde sunt prezente mai multe elemente teoretice din perioada egipteană, preelenistică. Printre alți autori,